

PRAVNO MIŠLJENJE I UPUTA

Situacija u kojoj je policijskom službeniku od strane nadređenog rukovoditelja izdan nalog za obavljanje poslova za koje je propisan viši koeficijent složenosti poslova radnog mjesta u odnosu na radno mjesto na koje je raspoređen, a da prethodno za navedeno nije izdan pisani nalog niti rješenje o plaći za poslove više složenosti, predstavlja povredu prava iz radnog odnosa.

Naime, Kolektivnim ugovorom je propisano da ako službenik po pisanom nalogu obavlja poslove više složenosti od poslova na koje je raspoređen ili mijenja službenika za čije je poslove utvrđena viša složenost, u trajanju do 30 dana, plaća mu se za odrađene sate, isplaćuje sukladno plaći toga radnog mjesta za poslove više složenosti koje je obavljao po pisanom nalogu.

Preduvjet za to je donošenje rješenja o plaći, a državni službenik i namještenik **ne smije obavljati te poslove bez izdanog pisanog naloga.**

Nadalje, Zakon o državnim službenicima propisuje u kojim situacijama policijski službenik može obavljati poslove koji nisu u opisu poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, a to su iznimne i hitne situacije, kao i to da imenovani službenik za takve poslove mora posjedovati stručne sposobnosti i vještine.

Zajednička komisija za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora u dva je navrata također davala tumačenja spomenutog članka ranijeg Kolektivnog ugovora.

U tumačenju broj 1/40 od 23.05.2018. godine Komisija je tumačila što se smatra poslovima više složenosti. Prema tumačenju poslovi više složenosti su poslovi za koje je propisan viši koeficijent složenosti poslova radnog mjesta u odnosu na radno mjesto na koje je službenik ili namještenik raspoređen, pa službeniku i namješteniku koji obavlja poslove po nalogu na tom radnom mjestu pripada pravo na plaću tog radnog mjesta.

U tumačenje broj 2/40 od 22.02.2019. navedeno je da se odredba članka 40. Kolektivnog ugovora odnosi na privremeno kraće (do 30 dana) obavljanje poslova ili zamjene odsutnog službenika, a u slučaju duljeg kontinuiranog izostanka upražnjeno mjesto se mora popuniti privremenim ili trajnim premještajem.

Dakle, policijski službenik mora dokazati da je u odnosu na nalog propisan viši koeficijent složenosti poslova radnog mjesta u odnosu na radno mjesto na koje je policijski službenik raspoređen, s tim i da ti poslovi više složenosti za koje je dobio nalog ne smiju trajati dulje od 30 dana. Rješenje o povećanoj plaći se odnosi samo na broj sati na koje je policijski službenik upućen za obavljanje poslova više složenosti.

Stoga je u opisanoj situaciji policijski službenik ovlašten u skladu s odredbama Zakona o radu pokrenuti postupak radi zaštite svojih prava, a preduvjet za eventualno ostvarivanje sudske zaštite svojih prava jest da policijski službenik pravovremeno poduzme radnje u svrhu zaštite svojih prava, i to u zakonom propisanim rokovima.

Navedeno znači da je policijski službenik koji namjerava ostvarivati svoja prava iz radnog odnosa u gore opisanoj situaciji (neizdavanje pisanog naloga za obavljanje poslova za koje je propisan viši koeficijent složenosti poslova radnog mjesta u odnosu na radno mjesto na koje je raspoređen te sukladno navedenom neizdavanje rješenja o plaći za poslove više složenosti), **dužan u roku od 15 dana od dobivanja takvog naloga poslodavcu podnijeti zahtjev za zaštitu prava iz članka 133. Zakona o radu.**

Nadalje, ako poslodavac u roku od 15 dana od dostave zahtjeva za zaštitu prava iz radnog odnosa ne udovolji tom zahtjevu, policijski službenik može u daljnjem roku od 15 dana zahtijevati zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom pokretanjem sudskog postupka.

Nastavno navedenom, u predmetima gdje eventualno nisu podneseni zahtjevi za zaštitu prava, predlažemo podnošenje probnih tužbi kako bi se utvrdila sudska praksa po navedenom pitanju.

Podredno, policijski službenik može, prije slanja zahtjeva za zaštitu prava, a u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima, neposredno nadređenog rukovoditelja upozoriti da bi izvršenje takvog naloga (usmeni nalog na obavljanje poslova više složenosti) moglo nanijeti štetu njegovim pravima i interesima, a s obzirom na to da isti nije izdan u skladu s odredbom članka 40. st. 3. Kolektivnog ugovora, što za posljedicu ima i nedonošenje rješenja o plaći iz članka 40. st. 2. Kolektivnog ugovora.

S tim u vezi ističemo na dužnost policijskog službenika za obavljanje povjerenih mu poslova u skladu sa zakonom, drugim propisima i pravilima struke, kao i na obvezu izvršavanja naloga kako čelnika tijela tako i neposredno nadređenoga rukovoditelja iz ZDS-a i ZP-a, pa stoga upozorenje neposredno nadređenom rukovoditelju o mogućoj povredi njegovih prava i interesa, ne znači nužno i izričito odbijanje izvršenja takvog naloga. Samim neizvršenjem naloga može se dovesti u situaciju disciplinske odgovornosti (pa čak pod određenim uvjetima i kaznene odgovornosti).

Kao oblik pomoći policijskom službeniku prilikom davanja upozorenja neposredno nadređenom rukovoditelju da bi izvršenje takvog naloga moglo nanijeti štetu njegovim pravima i interesima može poslužiti **Obrazac prijave povrede Kolektivnog ugovora**, a kojeg policijski službenik može popuniti i predati ga neposredno nadređenom rukovoditelju od kojeg je i zaprimio predmetni nalog.

Pritom napominjemo da eventualno slanje ovog obrasca upozorenja rukovoditelju nije zamjena za prethodno opisanu proceduru podnošenja zahtjeva za zaštitu prava iz radnog odnosa i rokove u kojima policijski službenik može ostvarivati svoja prava pred poslodavcem i nadležnim sudom te stoga policijski službenik koji namjerava ostvarivati zaštitu svojih prava iz radnog odnosa u skladu sa zakonom propisanom procedurom, **mora u roku od 15 dana od primitka usmenog naloga predati zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa te po bezuspješnom protoku navedenog roka u daljnjem roku od 15 dana ostvarivati zaštitu svojih prava pred sudom, a kako je to prethodno detaljno pojašnjeno.**